

[Holger Eriksen.]

skudte beløbs realværdi. Det samme kan man ikke komme ud for, når man anbringer sine penge i jord. Dertil kommer, at jorden som regel er et glimrende belåningsobjekt. Køber man jord for 10 000 kr., vil det i reglen være let at opnå et lån i denne jord på 8 000 kr., således at man selv ikke behøver at råde over mere end 2 000 kr. Hvis nu denne grundværdi f. eks. i løbet af 10 år stiger til 20 000 kr. og stigningen alene skyldes fald i kroneværdien, har denne mand ved et indskud på 2 000 kr. nu en kapital på 12 000 kr. svarende til kroneværdien ved købet på 6 000 kr. Hans formues realværdi er altså steget med 4 000 kr. eller til det tredobbelte, medens låntageren har mistet et tilsvarende beløb. Med hvilken ret tilegner denne tilfældige jordejer sig disse penge? Man kan naturligvis sige, at de burde gå tilbage til låntageren, men det er simpelthen praktisk umuligt at gennemføre noget i den retning, og derfor er det helt rimeligt, at staten overtager denne formueforøgelse.

Det er sagt om kommissionens forslag, at det vil formindske mulighederne for at opnå lån i realkreditinstitutionerne, og det vil man formodentlig gentage nu overfor det fremsatte regeringsforslag. Sandheden er dog den, at intet pengeinstitut giver lån på andet end de tilstedeværende værdier, aldrig på de forventede værdier. Derfor kan pengeinstitutterne ikke tage en forventet grundværdistigning med i betragtning ved långivning, og derfor vil der heller ikke være anledning til at give mindre lån, fordi de ved, at jordprisen ikke vil stige.

Der tales om vanskeligheder ved vurderingen, og det skal naturligvis indrømmes, at når der i fremtiden skal ydes meget større beløb på grundlag af vurderingen, end tilfældet er nu, så bliver det endnu mere nødvendigt, end det er i øjeblikket, at vurderingen er rigtig.

Hele det første afsnit af lovforslaget tilsigter imidlertid at give de klareste mulige regler for vurderingen, og jeg tror ikke, der

er grund til at frygte større fejltagelser ved vurderingen, end der er ved skatteligningen, snarere færre.

Forøvrigt er det min opfattelse, at det er lykkedes finansministeriet gennem de nye regler at simplificere det hele, så at det i sig selv giver garanti for en rigtig vurdering, i hvert fald forsåvidt vurderingsmændene følger de retningslinier, som her er angivet.

Det alt overskyggende spørgsmål, som befolkningen vil stille, er imidlertid naturligvis: Hvorfor skal vi have denne lov, og hvorledes vil den virke? Hvad det første angår, er det vel nok at henvise til, at grundværdien fra vurderingen i 1932 til vurderingen i 1950 er steget med 3,3 milliarder kr., hvilket altså vil sige, at det er dette beløb, grundejerne har kunnet stikke i deres lommer, uden at de selv har rørt en finger for at fremskaffe det.

Vi så jo også i sidste uge, at et blad her i København meddelte, at et større grundareal ved Køge Bugt var blevet solgt for 8 gange den værdi, det havde for få år siden. Der er eksempler nok på, hvad der i øjeblikket tjenes på jordspekulationer, på prisstigning på jord. Men disse 3 300 mill. kr. og den gevinst, salget af det nævnte jordareal ved Køge Bugt har givet, er ikke penge, der er kommet dalende fra himlen, som nogle er tilbøjelige til at mene. Der er nogle mennesker, som har måttet udrede disse beløb. Det har i byerne været lejerne og på landet de nye købere, idet sælgerne har fået værdistigningen kapitaliseret og har puttet den i deres egne lommer.

Hvis der var blevet indført fuld grundskyld i 1932, havde lejerne måske måttet betale den samme husleje som nu, og køberne af landejendomme havde måske også måttet betale de samme ejendomspriser som nu, men i så fald var de 3 300 mill. kr. gået i det offentliges kasse, hvilket havde betydet en stærk reduktion af den øvrige skatteudskrivning, og at beløbet var kommet hele befolkningen til gode.

Der er en gammel vittighed om, at grundskyld er noget, man skal betale, og